

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/kresy/33487,Pogrzeb-ofiar-Zbrodni-Wolynskiej-w-Puznikach.html>
30.07.2026, 00:25

Pogrzeb ofiar Zbrodni Wołyńskiej w Pużnikach

6.09.2025 r. w Pużnikach na zachodzie Ukrainy (obwód tarnopolski) odbył się uroczysty pogrzeb ponad 40 Polaków – ofiar zbrodni dokonanej przez UPA 80 lat temu – których szczątki ekshumowano wiosną 2025 r. W ceremonii uczestniczył dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

W uroczystościach, zainaugurowanych Mszą Świętą pogrzebową, wzięli udział przedstawiciele władz Polski i Ukrainy oraz członkowie rodzin pomordowanych. Do uczestników wydarzenia list skierował Prezydent RP Karol Nawrocki:

„Każdy, kto choćby słyszał o ludobójstwie na Wołyniu, Podolu, w Galicji, nie jest w stanie przejść obojętnie wobec tej historii. Żaden prawy, uczciwy człowiek – a na pewno nikt, kto mieni się Polakiem – nie może uznać tej tragedii za mało znaczący, odległy epizod historii, niepotrzebnie zaprzatający nam uwagę ponad 80 lat później” – napisał Prezydent RP w liście odczytanym przez Marcina Przydacza, szefa Biura Polityki Międzynarodowej w Kancelarii Prezydenta RP.

„Dla nas, Polaków, dzisiejsza uroczystość ma rangę doniosłego symbolu. Symbolu, który rozpocznie pewien trwały proces – proces szczerego przebaczenia i pojednania. Dlatego wyrażam nadzieję i oczekiwanie, że w ślad za nią pójdą już wkrótce następne pogrzeby ofiar – we wszystkich miejscowościach, w których dokonano

ludobójczej zbrodni na Polakach” – tłumaczył Prezydent RP.

Na symbolikę dzisiejszego pogrzebu zwrócił uwagę także zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowego dr hab. Karol Polejowski. Jak wyjaśnił, uroczystość w Puźnikach to przejaw pojednania między dwoma narodami, których dzieje związane są ze sobą od wieków.

– Dziś chowamy 42, 43, a może 46 – to wykażą badania genetyczne – ofiar zbrodni sprzed 80 lat. Można śmiało powiedzieć, że dzięki pamięci przetrwało pragnienie, które dziś się urzeczywistnia. Abyśmy na tym cmentarzu spotkali się wspólnie, Polacy i Ukraińcy, i pochowali tych, którzy zasługują na chrześcijański pochówek. Tylko na pamięci i prawdzie możemy budować pojednanie i wspólną, dobrą przyszłość – zastrzegł zastępca prezesa IPN.

– Na ekshumacje, identyfikacje i pochówki czeka jeszcze ponad 130 tys. naszych rodaków. Ich krew wsiąkła w ich rodzinną ziemię. Tak jak dziś w rodzinną ziemię wsiąka krew ukraińskich żołnierzy i cywilów, którzy giną, broniąc swojej ojczyzny przed agresją naszego wspólnego wroga, jakim jest Rosja – podsumował dr hab. Polejowski.

W ceremonii pogrzebowej ofiar zbrodni wołyńskiej wzięli udział: marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska, minister kultury i dziedzictwa narodowego Marta Cienkowska, minister kultury i komunikacji strategicznej Ukrainy Tatiana Bereżna oraz dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Adrianna Garnik.

Uroczystości zakończyły się złożeniem wieńców i zapaleniem zniczy pod centralnym Krzyżem Kwatery na dawnym cmentarzu parafialnym w Puźnikach.

W dniach 23 kwietnia – 10 maja 2025 r. na terytorium Ukrainy, w dawnej wsi Puźniki, zostały przeprowadzone prace ekshumacyjne. W toku prac zostały odnalezione i zabezpieczone szczątki ofiar zbrodni dokonanej w lutym 1945 roku przez oddziały Ukraińskiej Powstańczej Armii.

W pracach koordynowanych przez Fundację „Wolność i Demokracja” wzięli udział eksperci z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Instytutu Pamięci Narodowej oraz firmy „Wołyńskie starożytności”. Prace w

całości sfinansowano z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

